

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως : 40/2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α΄
Συνεδρίαση της 24-02-2016

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ανδρέας Χαρλαύτης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Πέτρος Κωνσταντινόπουλος, Ευσταθία Τσαούση και Γεώργιος Βαμβακίδης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Αγγελική Καστανά, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος : Το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ.Δ.Ο.Π.0001646 ΕΞ 2015/778/11-12-2015 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών/Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής/Γενική Δ/νση Οικονομικής Πολιτικής.

Ερώτημα : Ερωτάται εάν η από 22-4-2015 επιστολή του Αναπληρωτή Υπουργού Κοινωνικής Ασφάλισης, με την οποία αιτείται από τον Υπουργό των Οικονομικών την κατά το νόμο προκήρυξη και ανάθεση εκπόνησης ειδικής οικονομικής μελέτης για το κόστος που επέφεραν στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (Ε.Τ.Α.Τ.) τα παλαιότερα (2007-2011) προγράμματα εθελουσίας εξόδου (πρόωρων συνταξιοδοτήσεων) του προσωπικού της πρώην Εμπορικής Τράπεζας, αποτελεί επαρκές νομικό έρεισμα, ώστε ο Υπουργός Οικονομικών να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση έργου εκπόνησης της μελέτης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α΄) γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό

Από το έγγραφο της ερωτώσης υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ.Δ.Ο.Π.0001584 ΕΞ 2014/19-12-2014 έγγραφο η ερωτώσα Υπηρεσία ζήτησε την έκδοση γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σχετικά με το αν υπάρχει υποχρέωση του Υπουργείου Οικονομικών για την προκήρυξη ανάθεσης εκπόνησης της ειδικής οικονομικής μελέτης του άρθρου 62 παραγ. 6 του ν.3371/2005.

2. Το εν λόγω ερώτημα υποβλήθηκε εξ αφορμής του υπ' αριθμ. πρωτ. Φ ΕΤΑΤ.7048/30-11-2012 εγγράφου του Ε.Τ.Α.Τ., στο οποίο, το εν λόγω Ταμείο, αφού ανέφερε ότι: **α)** από το έτος 2007 και εντεύθεν πραγματοποιήθηκαν αθρόες αποχωρήσεις εργαζομένων από την Εμπορική Τράπεζα με αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση του αριθμού των συνταξιούχων του ΕΤΑΤ και κατά συνέπεια την επιβάρυνση του Ταμείου με υπέρογκα ποσά συντάξεων σε συνταξιούχους, η πλειονότητα των οποίων λαμβάνει τη συνολική σύνταξη από το Ε.Τ.Α.Τ., **β)** η Εμπορική Τράπεζα ρητά αρνείται την πραγματοποίηση προγράμματος εθελούσιας εξόδου και **γ)** κατά την εκπόνηση της ειδικής οικονομικής μελέτης του άρθρου 62 παρ. 2 του ν.3371/2005 δεν είχε ληφθεί υπόψη ο αυξημένος ρυθμός συνταξιοδοτήσεων των προερχομένων από την Εμπορική Τράπεζα ασφαλισμένων, ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών την προκήρυξη ανάθεσης εκπόνησης της ειδικής οικονομικής μελέτης για την κάλυψη του κόστους, που βαρύνει το Ε.Τ.Α.Τ., από τις πρόωρες συνταξιοδοτήσεις εργαζομένων της Εμπορικής Τράπεζας, κατ' άρθρο 68 παρ. 3 και 69 παρ. 1 του ν.3371/2005, όπως η τελευταία διάταξη έχει ερμηνευθεί από το άρθρο 10 του ν.3620/2007.

3. Μολονότι, όμως, το έγγραφο του ΕΤΑΤ επισυνάπτετο στο έγγραφο του ερωτήματος, η Υπηρεσία προσδιόρισε τον προβληματισμό σε σχέση με την ερμηνεία άλλης, από την αναφερόμενη στο έγγραφο του ΕΤΑΤ διάταξης και συγκεκριμένα της διάταξης του άρθρου 62 παρ. 6 του ν.3371/2003, περαιτέρω, δε, έθεσε τον προβληματισμό της «ανεξαρτήτως αντικειμενικής διάγνωσης επί του αν η επίμαχη

αποχώρηση των υπαλλήλων της τότε Εμπορικής Τράπεζας συνιστά πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου, κατά το άρθρο 69 του ως άνω νόμου».

4. Στη συνέχεια, ο Αναπληρωτής Υπουργός Κοινωνικής Ασφάλισης, που εποπτεύει το Ε.Τ.Α.Τ., με την από 22-4-2015 επιστολή του, ζήτησε από το Υπουργείο Οικονομικών να προκηρύξει και αναθέσει κατά το νόμο (άρθρα 69 παρ. 1 του ν.3371/2005 και 10 παρ. 6 του ν.3620/2007) την εκπόνηση της ειδικής οικονομικής μελέτης για το κόστος, που επέφεραν στο Ε.Τ.Α.Τ. και τα Ασφαλιστικά Ταμεία, τα παλαιότερα (2007-2011) προγράμματα εθελούσιας εξόδου (πρόωρων συνταξιοδοτήσεων) του προσωπικού της πρώην Εμπορικής Τράπεζας.

5. Εν όψει του νεώτερου πραγματικού το Γραφείο μας θεώρησε ότι δεν υπάρχει αντικείμενο για έκδοση γνωμοδότησης και επέστρεψε το ερώτημα.

6. Ήδη, όμως, η ερωτώσα υπηρεσία, με νεώτερο έγγραφό της, αφού αναφέρει ότι έχει επιφυλάξεις ως προς την δέσμευση του Υπουργείου για την προκήρυξη ανάθεσης εκπόνησης ειδικής οικονομικής μελέτης, ζήτησε, από το Ν.Σ.Κ., την νομική εκτίμηση της επιστολής του εποπτεύοντος το Ε.Τ.Α.Τ. Υπουργού.

Νομοθετικό πλαίσιο

7. Στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, περ. β και 6 παρ. 6 του ν.3086/2002 «Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και των Υπαλλήλων του» (Α' 324) όπως ισχύουν, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 2. Αρμοδιότητες:

«1. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) ανήκει η νομική υποστήριξη του Κράτους. Στην υποστήριξη αυτή περιλαμβάνονται, ιδίως: α) ... , β) η έκδοση γνωμοδοτήσεων σε ερωτήματα της Διοίκησης...».

Άρθρο 6. Αρμοδιότητες Επιτροπών, Τμημάτων και Ολομέλειας.

«6. Τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό του προβληματισμού της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ., προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της ...».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

8. Από τις προπαρατεθείσες καταστατικές διατάξεις του νόμου 3086/2002 προκύπτει σαφώς ότι στις αρμοδιότητες του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

υπάγεται και η καθοδήγηση των ενεργειών της Διοίκησης με νομικές γνωμοδοτήσεις, προκειμένου δε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατόν ασφαλέστερη νομική ερμηνεία των, εντός του πλαισίου της διοικητικής δράσης, θεμάτων που κάθε φορά ανακύπτουν και έτσι να ασκείται λυσιτελώς η εν λόγω γνωμοδοτική αρμοδιότητα του ΝΣΚ, ρητά απαιτείται τα σχετικά ερωτήματα που υποβάλλονται να περιέχουν την πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της εκάστοτε υπόθεσης.

Επίσης, πρέπει να περιέχουν και τον ακριβή προσδιορισμό των προβληματισμών της Διοίκησης, τόσο ως προς την έννοια όσο και ως προς το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας, ενόψει της επικείμενης εφαρμογής αυτών με ενέργειες συγκεκριμένες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Διοίκησης.

9. Εν προκειμένω, με το έγγραφο του ερωτήματος η Διοίκηση ζητά από το Ν.Σ.Κ. τη νομική αξιολόγηση – εκτίμηση της επιστολής του εποπτεύοντος το Ε.Τ.Α.Τ. Αναπληρωτή Υπουργού Κοινωνικής Ασφάλισης, δεδομένου ότι, όπως αναφέρει, διατηρεί επιφυλάξεις σε σχέση με την υποχρέωση του Υπουργού Οικονομικών για την προκήρυξη της ανάθεσης εκπόνησης ειδικής οικονομικής μελέτης. Στο έγγραφο, όμως, του ερωτήματος, δεν προσδιορίζονται οι επιφυλάξεις της Υπηρεσίας. Ειδικότερα, δεν προκύπτει εάν οι επιφυλάξεις της ερωτώσας Υπηρεσία αφορούν στο πραγματικό της υπόθεσης, όπως αυτό δίδεται από το Ε.Τ.Α.Τ., με το υπ' αριθμ. Φ ΕΤΑΤ 7048/30-11-2012 έγγραφό του και από τον Αναπληρωτή Υπουργό Κοινωνικής Ασφάλισης, με την από 22-4-2015 επιστολή του, ή και στις αναφερόμενες στα ανωτέρω (έγγραφο, επιστολή) εφαρμοστέες διατάξεις. Η παράθεση των επιφυλάξεων είναι αναγκαία, εκτός των άλλων και για το λόγο ότι η Υπηρεσία στο πρώτο έγγραφο – ερώτημά της ζητούσε την ερμηνεία, από το Ν.Σ.Κ., άλλης διάταξης από την αναφερόμενη στα έγγραφα του ΕΤΑΤ και του Υπουργού και συγκεκριμένα την ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 62 παρ. 6 του ν.3371/2005, που δεν αφορά στο πραγματικό που έθεσε το Ε.Τ.Α.Τ. και ο Υπουργός. Επίσης, και όσον αφορά στο πραγματικό, ενώ στα έγγραφα του Ε.Τ.Α.Τ. και του εποπτεύοντος το Ε.Τ.Α.Τ. Υπουργού αναφέρεται ότι κατά το χρονικό διάστημα 2007–2011 πραγματοποιήθηκε άτυπο πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου των εργαζομένων στην πρώην Εμπορική Τράπεζα, η Υπηρεσία επιθυμεί την έκδοση γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. «ανεξαρτήτως αντικειμενικής διάγνωσης επί του αν η επίμαχη αποχώρηση

των υπαλλήλων της τότε Εμπορικής Τράπεζας συνιστά πρόγραμμα εθελούσιας εξόδου, κατά το άρθρο 69 του ως άνω νόμου».

10. Εν όψει των ανωτέρω, το ερώτημα της Διοίκησης, χωρίς την παράθεση συγκεκριμένου πραγματικού και ειδικότερου νομικού προβληματισμού, δεν μπορεί να απαντηθεί με γνωμοδότηση.

Απάντηση.

11. Κατ'ακολουθία των προεκτεθέντων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Α') γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι στην περίπτωση του ερωτήματος που υποβλήθηκε με το υπ'αριθμ. πρωτ. ΓΔΟΠ/0001646 ΕΞ 2015/778/11-12-2015 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, δεν πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις για την έκδοση γνωμοδότησης από το Ν.Σ.Κ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 10-2-2016

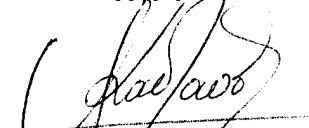
Ο Πρόεδρος

Ανδρέας Χαρλαούτης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Αγγελική Καστανά
Νομική Σύμβουλος του Κράτους